

Belediyelerin Yeni Şirket Kurma İşlemleri ve Bu Şirketlere Yapılacak İşçi Alımları

696 sayılı KHK'nin alt işveren işçileri ile ilgili yaptığı düzenlemenin doğal sonuçlarından biri de, hemen hemen bütün il özel idareleri, belediyeler ile bağlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerinin birer şirketinin olması gibi bir zorunluluğun ortaya çıkmasıdır. Böyle bir durumda da, bu şirketlerin nasıl kurulacağı ile bu şirketlere alınacak işçilerin alınma usulleri ve alımlarda uyulacak sınırlamaların neler olacağı karşımızda cevap bekleyen hususlar olarak durmaktadır. - 15.01.2018

696 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 126 ncı maddesi ile 375 sayılı KHK'ye eklenen ek 20 nci maddede düzenlenen bir hüküm, mahalli idarelerimizin iştirakleri açısından önem arz eden bir düzenleme olarak karşımıza çıkmaktadır.

Söz konusu hükme göre; "İl özel idareleri, belediyeler ile bağlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birlikleri, personel çalıştırılmasına dayalı hizmetleri 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesindeki limit ve şartlar ile 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki sınırlamalara tabi olmaksızın doğrudan hizmet alımı suretiyle birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası bu idarelere ait ve halen bu kapsamda hizmet alımı yaptığı mevcut şirketlerinden birine, bu nitelikte herhangi bir şirketi bulunmuyorsa münhasıran bu amaçla kuracakları bir şirkete gördürebilir.

Bu madde kapsamındaki şirketler hakkında 10/6/2004 tarihli ve 5188 sayılı Özel Güvenlik Hizmetlerine Dair Kanunda belirtilen özel şartlara ilişkin hükümler uygulanmaz.

Bu madde kapsamındaki şirketlerde işçilerin işe alımı, işçilere ilişkin personel giderlerinin

toplam giderler içindeki payına ilişkin üst sınırları, ilk defa alınacak işçilere ilişkin belirlenecek ölçütleri esas alarak yıllık sınırlamaları ve bu kapsamdaki alımlar ile harcamaları izlemeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığının görüşleri ve İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir."

Maddede şu hususlar düzenlenmektedir:

- 1- Mahalli idarelerin personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerinin bu şirketlerden temini usulü
- 2- Şirketi bulunmayan mahalli idarelerin şirket kurmaları
- 3- Bu şirketlere işçi alımı, Personel giderleri, Diğer Hususlar.

1- Mahalli İdarelerin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Bu Şirketlerden Temini Usulü

Madde ile yapılan düzenlemeye göre; il özel idareleri, belediyeler ile bağlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birlikleri, personel çalıştırılmasına dayalı hizmetleri 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesindeki limit ve şartlar ile 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki sınırlamalara tabi olmaksızın doğrudan hizmet alımı suretiyle birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası bu idarelere ait ve halen bu kapsamda hizmet alımı yaptığı mevcut şirketlerinden birine gördürebilir.

Konu ayrı bir inceleme konusu yapılabilecek nitelikte olduğundan, bu incelememizde üzerinde durulmayacaktır.

2- Şirketi Bulunmayan Mahalli İdarelerin Şirket Kurmaları

Birinci maddede belirtilen hizmetleri, şirketi bulunmayan il özel idareleri, belediyeler ile bağlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birlikleri, münhasıran bu amaçla kuracakları bir şirkete gördürebileceklerdir.

Bunun yanında; 696 sayılı KHK ile 375 sayılı KHK'ye eklenen geçici 24 üncü maddede öngörülen şartları taşıyan alt işveren işçilerinin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren on gün içinde hizmet alım sözleşmesini yapan idareye veya şirkete, ek 20 nci madde kapsamındaki şirketlerinde işçi statüsünde çalıştırılmak üzere yazılı olarak başvurabilirler.

Bu duruma göre, işçilerin geçişinin yapılabilmesi için, şirketi bulunmayan kapsamdaki idarelerin şirket kurmaları bir zorunluluk olarak karşımızda durmaktadır. Hatta, şu an itibarıyla bu kapsamda alt işveren yüklenicisi bulunmayan belediyeler bile, bundan sonraki süreçte personel çalıştırılmasına dayalı hizmetlerini münhasıran bu amaçla kuracakları kendi şirketlerinden temin etmek durumunda kalacaklardır.

Peki, şirketi bulunmayan kapsamdaki kurumlar şirketleri nasıl kuracaklardır. Bu konuda İçişleri Bakanlığı gerekli çalışmaları başlatmış ve genelge ile sürecin nasıl işleyeceğini duyurmuştur. [Detaylar için tıklayınız.](#)

3- Bu Şirketlere İşçi Alımı, Personel Giderleri, Diğer Hususlar

Bizim bu yazımızın konusu itibarıyla asıl üzerinde duracağımız husus, yukarıda izah edilen şirketler ile mevcut belediye şirketlerine bundan böyle hangi esaslara göre işçi alınacağı hususudur.

Yukarıda verilen ek 20 nci maddeye göre; bu madde kapsamındaki şirketlerde işçilerin işe alımı, işçilere ilişkin personel giderlerinin toplam giderler içindeki payına ilişkin üst sınırları, ilk defa alınacak işçilere ilişkin belirlenecek ölçütleri esas alarak yıllık sınırlamaları ve bu kapsamdaki alımlar ile harcamaları izlemeye ilişkin usul ve esasları belirlemeye Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığının görüşleri ve İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Madde hükmünden anlaşılacağı üzere;

- Bu şirketlerde işçilerin işe alımı,
- İşçilere ilişkin personel giderlerinin toplam giderler içindeki payına ilişkin üst sınırları,
- İlk defa alınacak işçilere ilişkin belirlenecek ölçütleri esas alarak yıllık sınırlamaları ve
- Bu kapsamdaki alımlar ile harcamaları izlemeye

ilişkin **USUL VE ESASLARI** belirlemeye Maliye Bakanlığı ve Devlet Personel Başkanlığının görüşleri ve İçişleri Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulu yetkilidir.

Burada, üzerinde durulması gereken husus, "işçilere ilişkin personel giderlerinin toplam giderler içindeki payına ilişkin üst sınırları"nın nasıl getirileceği hususudur. KHK'nın verdiğimiz maddesindeki ifade "münhasıran bu amaçla kuracakları şirketler" ifadesidir.

Eğer bir şirket, münhasıran hizmet alımına dayalı hizmetleri görmek amacıyla

kurulacaksa, muhtemeldir ki, bu şirketlerin bütçelerinin yani harcamalarının külliyetli bir kısmı personel gideri olacaktır. Bir şirketin binasının kendi binası olduğunu, araç ve gerecinin de kendi öz malı olduğunu varsayar isek, telefon, elektrik, su ve kırtasiye ile akaryakıt masrafları dışındaki masraflarının tamamı personel gideri olacaktır. Bu oran, şirketin boyutuna, hacmine göre % 95 leri bile aşabilecektir.

Bu nedenle, bir oran getirilecekse, bu oran il özel idareleri, belediyeler ile bağlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerinin bu anlamdaki hizmet alımlarına getirilmelidir. Şirketlere bu anlamda, uygulanabilir ve objektif bir personel gideri sınırı getirmek mümkün olmayacaktır. Bu şirketlerden, personel çalıştırılmasına dayalı hizmetleri, tabir caizse hiçbir sınırlamaya tabi olmadan satın alabileceklerse, bir şirketin giderleri itibariye belli bir oranı kurtaran sayıda personeli ile mahalli idareye hizmet verirken ve bu durum öngörülecek oranı karşılıyor iken, aynı mahalli yeni bir hizmet alımı yapmak istediğinde aynı şirketten almaya kalktığında personel gideri öngörülen kriterleri kurtarmayacaksa, ne olacaktır? Aynı kriterleri karşılayacak başka bir şirket mi kurulması gerekecektir.

Bu nedenle, yapılacak düzenleme çok büyük önem taşımaktadır. Konu üzerinde hassasiyetle durulmalı, gerekiyorsa KHK'nin anılan hükmünde değişikliğe gidilmesi sağlanmalı ve zikrettiğimiz gibi, eğer getirilecekse asıl sınırlama belediyelerin personel çalıştırılmasına dayalı hizmet satın almalarına getirilmelidir.

İçişleri Bakanlığında çalışmalarının yürütüldüğünü bildiğimiz yukarıdaki konulara ilişkin düzenlemelerin bir an önce yürürlüğe konacağını biliyoruz. Umarız, karşımıza net, anlaşılır ve uygulanabilir gerçekliği olan bir düzenleme çıkar.

Değerlendirme: MİARGEM Başkanı [Halil MEMİŞ](#)

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA